

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra DE FREMMEDE

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 145. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald06val-shoot-idm140353511764528/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

Præsidenten nikkede mig Ja til, og jeg vil henskriver mine Fortællinger her, med samme Ord, som jeg omtrænt brugte dengang — Begge betrefte just Bagtalelse — den Materie, som først gav Anledning til vor Trætte —

Jeg kom hjem fra en lang og temmelig farlig Reyse, hvorved jeg havde forhvervet mig, en Deel af mine Landsmænds Opmærksomhed paa mine ligegyldigste Foretagender, og den Lykke eller Ulykke, at blive talt om af mange, som kjendte, og af fleer, som ikke kjendte mig — I den Tid, fandt en Person, hvis Navn jeg aldrig har bekymret mig om, for got, at betroe min største, og jeg kan sige, dengang min eneste Velgjørerinde den Hemmelighed, at jeg var en af de ryggesløseste, giftigste og meest determinerede Frietænkere — Jeg havde i et vist lystigt Huus, saaledes lød hans Vidnesbyrd, udstræet den fineste Gift, og de meest bidende Bespottelser imod Religionen — For at han ikke skulde forstaae mig, havde jeg talt Engelsk, hvilket Sprog, jeg ventelig ikke formodede, at han var kyndig i; og hvormed han, for at høre mig ud, heller ikke havde ladet sig mærke — Jeg havde kun en Maade at retfærdiggjøre mig paa — Jeg bevidnede helligt, og beviiste nogcnledes, at alt det Engelske, som jeg dengang vidste, bestod i at kunde sige: God bles ju, eller efter Omstændighederne, God dem ju Ser — Hvad bevægede nu dette Menneske, til at lyve mig saa skæmmelig paa? — De som troe paa Candide, og paa den verste Verden, vil sige uden Indskrænkning, at han gjorde det af nedrig Ondskab, og fordi han havde Lyst at skade mig — De derimod, som troe paa den beste Verdens Triumvirat, vil maaskee sige — at han løy i en christelig Hensigt — — at han formodentlig havde hørt saa noget om mig, eller af andre Grunde havde mig mistænkt; og at han kun af en from List havde talt om det, som om en Ting, hvortil han var selv Vidne; for næmliq at overbevise min

Veninde desto bedre, og saaledes at gjøre hende desto opmærksommere paa mit aandelige Vei — Jeg, som ikke troer paa noget Menneske, jeg er nogenledes overtødet om, at han bagtalte mig — maaskee for at faae det anbragt, at han kunde Engelsk, maaskee af en anden ligesaa ubetydelig Aarsag, og gandske sikkert, fordi han var en Nar — Det er endog meer, end en blot Muelighed, at han af en falsk Ærgjerrighed, har vildet gjøre sig selv mistænkt for at være en stærk Aand — Denne Hypothes faaer en stor Vægt deraf, at han selv uden Betænkning tilstoed, at han havde været i et slet Huus — Vist er det, at der er intet Begreb, hvori Mennesket er mindre enig med sig selv, og andre, intet ubestemttere, intet utydeligere, intet falskere Begreb, end det man i Almindelighed gjør sig om Ære — Jeg er saa indtrykket af denne Sandhed, at dersom jeg ikke havde kjendt min Veninde desto bedre; jeg neppe skulde have undladt at mistænke hende for selv at have opdigtet den heele Historie; af Godhed for mig, nemlig for at gjøre mig en Compliment dermed, at jeg allerede var vittig nok, til at være en Fritænker og at snakke Engelsk —

Min anden Hændelse var omtrænt af samme Beskaffenhed, og tjente endnu meer til at bestyrke mig i det Forsæt, ikke uden nøyere Overbeviisning, at tiltroe nogen et ont Hjerte, fordi han befandtes skyldig i en eller anden ond Handling — Jeg laae for nogle Aar siden paa Landet — Jeg havde i en otte Dages Tid ikke kundet forlade Sengen; da min gode Ven, Herr A*, som vilde gjøre en Tour ind til Byen, om Morgenens tiilig kom til mig, for at sige mig Farvel, og for at paatage sig mine Commissioner — Han gik lige fra mig, ud paa Vognen, og han steeg ikke af den førend hos min førømtalte Velgjørerinde — Han var neppe kommet igjennem Døren, førend hun raabte: »Ak Herr A*! — Jeg veed hvorfor De kommer — Vor ulyk-